

РЕЦЕНЗИЈА

**НА РАКОПИСОТ СО НАСЛОВ „ТЕХНИКИ НА ЦРТАЊЕ“ ОД ДОЦ. М-Р
 ЈОРДАН ЕФРЕМОВ, ТЕХНОЛОШКО-ТЕХНИЧКИ ФАКУЛТЕТ, УНИВЕРЗИТЕТ
 „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ ВО ШТИП**

Врз основа на одредбите од Статутот и Правилникот за единствените основи за остварување на издавачка дејност на Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип, како и Одлуката бр. 2302-70/15 од 88. редовна седница на Наставно-научниот совет на Технолошко-технички факултет, одржана на 14 мај 2019 година, избрана е Рецензентска комисија во состав:

- доц. м-р Ванѓа Димитријева-Кузманоска, Ликовна академија при Универзитет „Гоце Делчев – Штип;
- доц. д-р Сања Ристески, доцент на Технолошко-технички факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип

за изготвување на извештај - рецензија за приложениот ракопис „Техники на цртање“ од доц. м-р Јордан Ефремов, наменет за студентите на прв циклус студии на Технолошко-технички факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип.

По прегледот на ракописот, Комисијата до Наставно-научниот совет на Технолошко-технички факултет го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

Општи податоци за ракописот: Насловот на ракописот е „ТЕХНИКИ НА ЦРТАЊЕ“ – практикум. Предметот е со наслов Техники на цртање и се слуша во I семестар како избран предмет (факултетски) со фонд на часови 2+1+1 застапен во студиските програми Дизајн на текстил и облека и Технологија на текстил и облека. Материјалот кој е опфатен во практикумот е во согласност со Наставната програма за предметот Техники на цртање и ја опфаќа наставната материја за студиската програма за којашто е наменет.

Податоци за обемот на ракописот: Материјалот е презентираан на 108 страници, А4 формат, со нормален проред и содржи 70 фотографии. Обемот на ракописот за практикум по содржина ги задоволува критериумите според бројот на часови и според одредбите од Правилникот за единствените основи за остварување на издавачка дејност на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип.

Податоци за постоење на сличен или ист наслов: Ракопис за практикум со ист или сличен наслов досега не е објавен.

Краток опис на содржината: Презентирираниот материјал во ракописот опфаќа два дела. Првиот дел ги опфаќа вежбите во кои е опфатена поделбата на ликовната уметност и цртежот како ликовна дисциплина во состав на ликовната уметност и основните техники и начини на цртање. Ги опфаќа вежбите

во кои се опфатени ликовните елементи и принципи кои го сочинуваат цртежот: линија како основен ликовен елемент и видовите на линији. Обликување на форма со линија, создавање на светло и сенка со линија, создавање на простор или перспектива, начини и техники на гледање и набљудување при цртање (да се гледа, да се забележува и да се црта). Во вториот дел на практикумот се застапени вежби каде што се опфатени техниките на цртање на повеќе ликовни мотиви, од наједноставни, кон посложени, почнувајќи од цртање на мртва природа, на пејзаж, цртање на портрет и цртање на човечка фигура од чисто ликовен, но и од моден аспект, цртање на темелни модни фигури и силуети.

Во рамките на првиот дел на практикумот е претставен краток вовед во ликовната уметност и нејзиното значење во развојот и начинот на восприемање на ликовните дела кај личноста, а со тоа и создавање на одреден степен на визуелна култура. Понатаму, опфатен е цртежот како дел од ликовната уметност, но и неговиот развој низ историјата, како самостојна и значајна ликовна дисциплина. Опфатени се основните ликовни елементи и принципи кои го сочинуваат цртежот. Линија како основен ликовен елемент, видови на линији, особености и карактер на линиите – контурна, текстурна и структурна линија.

Во вториот дел се опфатени вежби со кои се третираат техниките на обликување на форми со линија, потоа вежби за создавање на дводимензионални форми со помош на техники на моделација со светло и сенка со линија и техники на создавање и обликување на основни тридимензионални форми со линија. Опфатени се вежби за начините на перципирање или воочување на предметите во просторот и нивно пренесување во цртежот. Опфатени се вежби и техники на создавање на третата димензија или длабочината во цртежот. Претставена е перспективата како ликовен принцип во цртежот. Опфатени се техники на создавање на перспектива или илузија на простор - трета димензија или длабочина во цртежот. Опфатени се видовите на перспектива: Линеарна перспектива, перспектива во една собирна точка, перспектива во две собирни точки, видно поле, очиште и воздушна перспектива.

Понатаму во вториот дел се опфатени вежби за техниките на цртање по набљудување, како што се: цртање на мртва природа, цртање на пејзаж, цртање на портрет и цртање на фигура. Најголем акцент е даден на вежбите за цртање на портрет и фигура и создавање на стилизирана фигура со моден акцент.

Претставени се пропорционалните односи на лицето кај човекот, претставени се вежби наменети за студија на портрет и вежби за линеарна конструкција на човечкото лице. Претставени се пропорционалните односи кај фигурата, студија на фигура. Конструкција на човечка фигура, конструкција на фигура на возрасен човек и конструкција на фигура кај дете. Претставени се карактеристики при конструкција на таканаречена модна фигура.

Опфатени се вежбите и техниките кои најчесто се користат при создавањето на цртеж – мек молив, јаглен, фломастер, туш и перо, бајц, моливи во боја, креди во боја. Во текот на целиот пишан материјал се илустрирани цртежи и фотографии што придонесуваат за подобро визуелно прикажување на материјата.

ЗАКЛУЧОК

Од напред изнесеното, Комисијата констатираше дека ракописот со наслов „**Техники на цртање**” - **практикум** пријавен од авторот доц. м-р Јордан Ефремов е напишан според програмската содржина на предметот за кој е наменет, ги задоволува критериумите за објавување и ќе им биде од голема корист на студентите за совладување на наставните содржини по истиот.

Врз основа на напред изнесеното, Комисијата му предлага на Наставно-научниот совет на Технолошко-техничкиот факултет да го прифати рецензираниот ракопис со наслов „Техники на цртање” - практикум, пријавен од авторот доц. м-р Јордан Ефремов, и истиот да го одобри за користење како учебно помагало рецензиран практикум, а воедно и да им предложи на органите на Универзитетот „Гоце Делчев“ - Штип негово соодветно издавање.

РЕЦЕНЗЕНТИ

М-р Ванѓа Димитријева-Кузманоска, доцент, с.р.
Д-р Сања Ристески, доцент, с.р.